

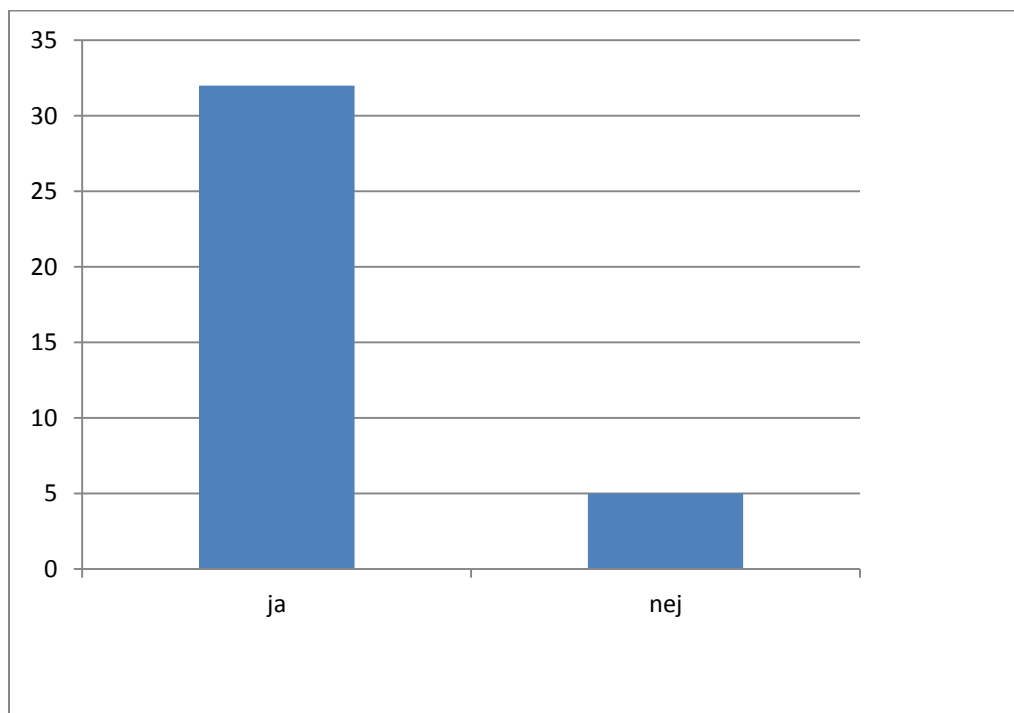
RAPPORT: TOBAKSFRIHET I SAMBAND MED OPERATION – resultat av enkätundersökning 2014

Ett av Temagrupp Tobaks mål är att öka antalet medlemmar inom HFS-nätverket som arbetar med tobaksfrihet i samband med operation. År 2012 gjordes en inledande enkät, i år har arbetet följts upp med ytterligare en enkät. Resultat av enkäten presenteras här.

För att få en bild över nuläget skickades enkäten via mail till samtliga processledare som är angivna på HFS hemsida (56 personer). Alla 23 HFS-nätverkets medlemslandsting/sjukhus finns representerade i svaren och samtliga arbetar med rökavvänjning och/eller snusavvänjning i samband med operation.

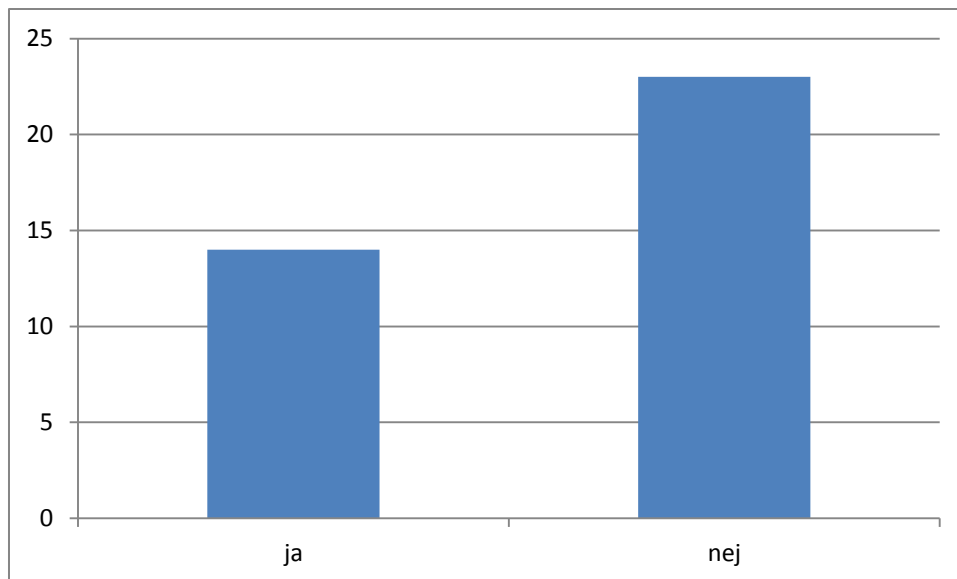
Enkäten besvarades 2012 av 33 processledare och 2014 av 37 processledare. I redovisningen nedan anges antal i "svarande" dvs. antal processledare som besvarat enkäten.

Fråga 1. Erbjuds rökavvänjning i samband med operation?

32 svarade att de **erbjuder rökavvänjning** i någon omfattning i samband med operation.

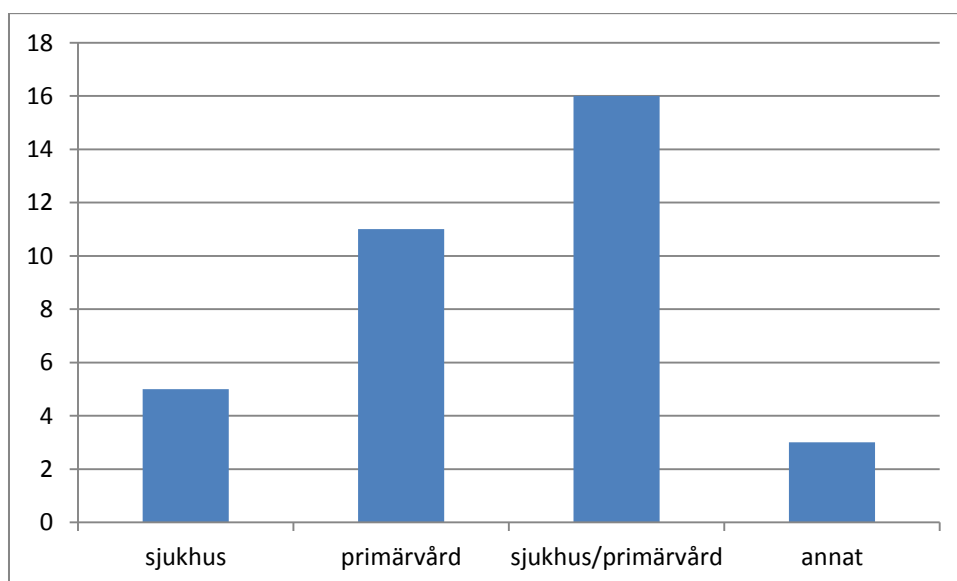
Fråga 2. Erbjuds snusavvänjning i samband med operation?

Snusavvänjning i samband med operation förekommer mer sällan. 14 svarade att de även erbjuder snusavvänjning i samband med operation. Detta är en ökning från förra undersökningen då enbart tre erbjöd snusavvänjning.

Kommentarer visar att snusavvänjning kan erbjudas men det är ingen rutin. När en snusande patient remitteras för eventuell operation så erbjuds tobaksavvänjning. Snusarna är inte prioriterade för avvänjning inför operation då forskningen endast talar om fördelarna med att rökare är rökfria före och efter operation.

Fråga 3. Hur är tobaksavvänjningen organiserad?

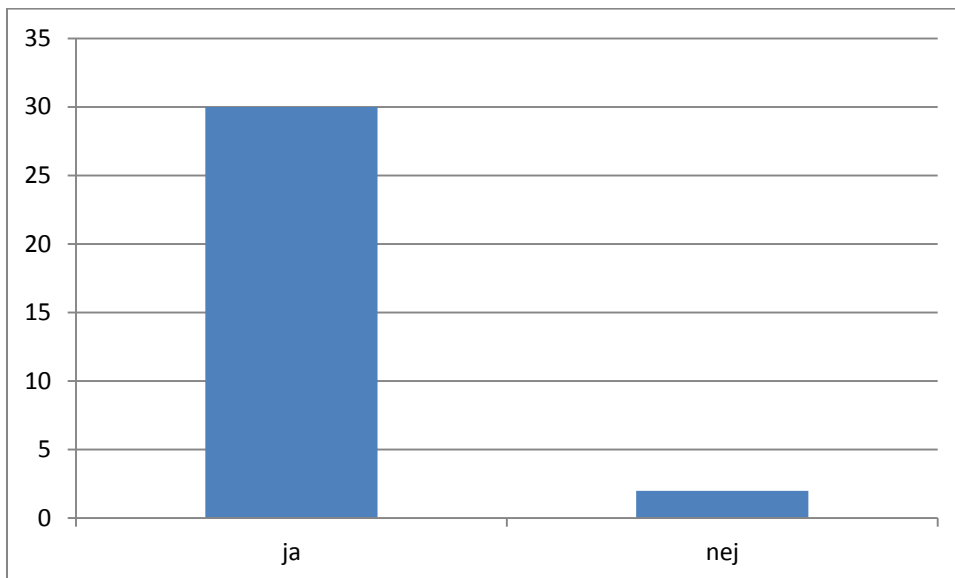

(Flera svarsalternativ går att välja)

Hur **tobaksavvänjningen är organiserad** skiljer sig åt bland medlemmarna. 16 svarade att avvänjningen sker såväl hos Tobakspreventiv enhet/Hälsoenhet som inom Primärvården och två av dessa har angett att tobaksavvänjning sker även inom Tandvården.

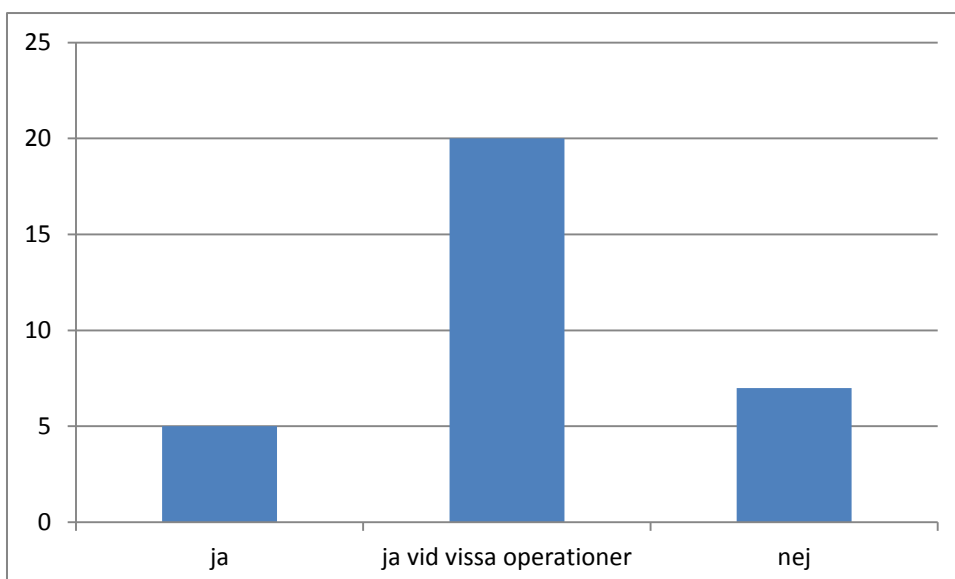
Fem svarade att tobaksavvänjningen sker på Tobakspreventiv enhet/Hälsoenhet på sjukhuset medan 11 uppgav att tobaksavvänjningen sker inom Primärvården och av dessa svarade en processledare annat sätt -nätbaserad hjälp och regionala tobaksavvänjningskurser.

Fråga 4. Finns nedskrivna rutiner (PM, checklista, handlingsplan) eller liknande för arbetet?

30 processledare svarade att det finns nedskrivna rutiner när det gäller tobaksfrihet i samband med operation. Två svarade att de saknar nedskrivna rutiner.

Fråga 5. Ställs krav på rökstopp före operation?

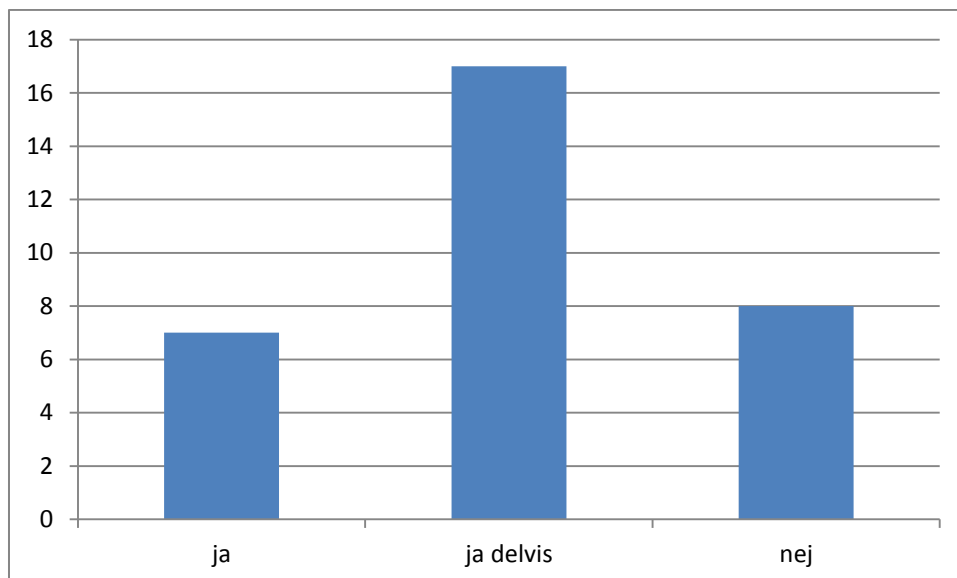

När det gäller **krav på rökstopp före operation** svarade 25 processledare att det är ett krav eller att krav finns vid vissa operationer medan 7 svarade att det inte är ett krav.

I **kommentarer** svarade processledarna att det krävs rökfrihet vid vissa operationer t.ex. höft- och knäprotesoperationer, ryggoperationer, fetmaoperationer, kärloperationer och viss plastikkirurgi. Vid övriga operationer informeras patienten om att rökfrihet rekommenderas och hänvisas till tobaksavvänjare.

Övriga kommentarer angav att det är upp till behandlande läkare att avgöra om operation skall utföras eller inte, om patienten fortsätter röka.

Fråga 6. Finns en struktur för att ta fram statistik för uppföljning av tobaksfri i samband med operation?

24 av de svarande uppger att det finns struktur, helt eller delvis, för att följa upp arbetet med tobaksfrihet i samband med operation. Åtta svarade att sådan struktur saknas.

Sammanfattning:

- 32 av de 37 som svarat på enkäten erbjuder rökavvänjning i samband med operation.
- 30 av dessa uppger att de har nedskrivna rutiner för arbetet. Vilket är betydligt fler än 2012 då det var 12 stycken.
- Snusavvänjning i samband med operation förekommer mer sällan. 14 av de svarande uppger att de erbjuder även snusavvänjning. Även här har siffran ökat från 2012.
- Tobaksavvänjning är organiserad på olika sätt. 16 av de svarande anger att tobaksavvänjningen sker både på sjukhus och inom primärvård. 5 har angett att avvänjningen sker på sjukhus och 11 att avvänjningen sker inom primärvård.
- 25 processledare svarar att det finns krav på rökstopp före operation helt eller delvis. medan 7 svarar att inga krav ställs.

HFS-nätverket

Temagrupp Tobak

- 24 processledare svarar att det helt eller delvis finns en struktur för att ta fram statistik för uppföljning av tobaksfrihet i samband med operation. 8 svarar att sådan struktur saknas.

För Temagrupp Tobak

***Lisbeth Andersson** Landstinget Blekinge*

***Eva Åkesson** Landstinget Kronoberg*

***Mona Wahlgren** Region Gotland*

